

Fullmäktige 24.10.2022 § 131

§ 131

Motion om ett nytt program för främjande av byggande i trä

Beredning och upplysningar:
Martinsen Kimmo
Keränen Ossi
Rauhala Esa
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula m.fl. 25.10.2021 om ett nytt program för främjande av byggande i trä och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Löyttyniemi lämnade understödd av Nevanlinna m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att praxis för bestämmelserna i detaljplanerna och den styrning som kompletterar bestämmelserna och byggandet utvecklas för att främja en enhetlig och högklassig stadsbild och för att främja stadens mål om klimatneutralitet. Närmare anvisningar om träbyggande bör ges i planer som preciserar detaljplanen, såsom kvarters- och närmiljöplaner.

Simon Elo lämnade understödd av Nevanlinna m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att det i färdplanen för Ett klimatneutralt Esbo 2030 tas in konkreta mål och åtgärder också när det gäller åtgärder för att främja träbyggande. Fullmäktige hemställer också att programmet Ett Hållbart Esbo, vid beredning av åtgärder för att främja träbyggande, samarbetar intimt med stadens förvaltningar och företag i branschen, särskilt när det gäller förvaltningsåtgärder och tidsscheman. Fullmäktige önskar dessutom att programmet Ett hållbart Esbo vid finansiering, nya verksamhetsmodeller och verkkningsfullhet samarbetar intimt med i synnerhet ministerierna, näringslivet och utbildnings- och forskningsinstituten.

Nevanlinna lämnade understödd av Markkula m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att möjligheten att bygga Esbo teaters byggnad i trä granskas i den fortsatta planeringen.

Efter avslutad diskussion sammanfattade ordföranden de förslag som hade lämnats under diskussionen och konstaterade att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Därefter behandlades förslagen till hemställningar.

Ordföranden frågade om Simon Elos förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Nevanlinnas förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Löyttyniemis förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:

Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställningar:

Fullmäktige hemställer att det i färdplanen för Ett klimatneutralt Esbo 2030 tas in konkreta mål och åtgärder också när det gäller åtgärder för att främja träbyggande. Fullmäktige hemställer också att programmet Ett Hållbart Esbo, vid beredning av åtgärder för att främja träbyggande, samarbetar intimt med stadens förvaltningar och företag i branschen, särskilt när det gäller förvaltningsåtgärder och tidsscheman. Fullmäktige önskar dessutom att programmet Ett hållbart Esbo vid finansiering, nya verksamhetsmodeller och verkningfullhet samarbetar intimt med i synnerhet ministerierna, näringslivet och utbildnings- och forskningsinstituten.

Fullmäktige hemställer att möjligheten att bygga Esbo teaters byggnad i trä granskas i den fortsatta planeringen.

Fullmäktige hemställer att praxis för bestämmelserna i detaljplanerna och den styrning som kompletterar bestämmelserna och byggandet utvecklas för att främja en enhetlig och högklassig stadsbild och för att främja stadens mål om klimatneutralitet. Närmare anvisningar om träbyggande bör ges i planer som preciserar detaljplanen, såsom kvarters- och närmiljöplaner.

Redogörelse

Motionens innehåll

Ledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula samt 38 andra ledamöter lämnade 25.10.2021 in en motion om ett nytt program för främjande av byggande i trä.

I motionen för man fram:

Det nationella programmet för träbyggande 2016–2022 syftar i synnerhet till att diversifiera och öka användningen av trä och dess förädlingsvärde samt till att främja internationellt konkurrenskraftig kompetens i träbyggande och företagsverksamhet inom industriell tillverkning i Finland. Främjande av träbyggande hjälper staden att nå sitt mål att Esbo ska bli klimatneutralt och bidrar till en hållbarare och trivsammare stadsstruktur.

Esbo stads föregående program för främjande av träbyggande avslutades 2020.

I motionen ombeds staden att:

- förbinder sig till att långsiktigt och omfattande främja byggande i trä inom stadsbyggande och offentligt byggande och så snart som möjligt startar ett nytt program för främjande av byggande i trä för åren 2022–2026.
- Staden främjar i samarbete med företag, vetenskapssamfund och andra potentiella samarbetspartner utvecklingen och användningen av träbaserade byggnadssystem och byggnadsprodukter.
- Staden främjar också på ett framträdande sätt träbyggande i sina egna projekt. Ett lämpligt flaggskepp för programmet vore till exempel Esbobornas hus, som är under planering.
- Staden skapar aktivt exempelområden för träbyggande genom att styra till träbyggande i nya småhusområden. Till de målen i Berättelsen om Esbo som fullmäktige-grupperna förhandlat fram hör följande: Småhusområden enligt principerna för hållbar utveckling byggs i synnerhet i generalplaneområdet i norra och mellersta Esbo tillsammans med partner.
- Vi skapar förutsättningar för byggandet av småhusbyar och urbana småhusområden i nya slags samarbetsprojekt. Dessa fungerar också som internationella exempel. Träbyggande lämpar sig utmärkt för att uppnå detta mål.
- Utfallet av programmets mål rapporteras till fullmäktige minst en gång per år.

Svar på motionen

Staden främjar träbyggande på mark som staden äger genom att överlåta tomter och bevilja byggare planeringsreserveringar för projekt med träbyggande som tema. Ett sådant förfarande har resulterat i detaljplaneringen av ett studentbostadskvarter i Vindängen. Under den senaste tiden har ett projekt pågått i ett område vid Mäkkylägränden som har planerats för träbyggande. Staden har sålt tomter i Finno till bolag som bygger flervåningshus i trä.

Tomter överlåts i enlighet med kommunallagen till marknadspris och om staden vill att det byggs träbyggnader kan tomter säljas på sådana villkor till högst bjudande.

Inom detaljplaneringen främjar staden byggande av både flervåningshus och småhus i trä, också på privatägd mark. Torsbackasidan är en detaljplan under beredning som kommer att innefatta flervåningshus i trä. I Kägeludden ligger ett kvartersområde som detaljplanerats för ett huvudkontor i trä. Gällande vissa detaljplaner har stadsplaneringsnämnden uppställt särskilda mål för träbyggande. Planbestämmelserna ska dock vara neutrala beträffande material, det krävs alltså inte uttryckligen byggande i trä.

Genom planläggning säkerställer staden att det finns tillräckligt med tomter för småhus. Också stadens eget behov av tomter tillgodoses i samarbete med tomtenheten. I enlighet med Berättelsen om Esbo främjas planläggning av tomter för småhus. Nu när staden har en generalplan för norra och mellersta Esbo kan detaljplanering av småhusdominerade områden inledas och fortsätta i samarbete med markägarna.

I de flesta fallen ger man i detaljplanen riktgivande rekommendationer om byggnadsmaterialen i småhusområden, med sikte på trivsamma, särpräglade områden. Dessutom vill man erbjuda byggaren möjlighet att bygga sig ett hem enligt egna mål, inklusive byggnadsmaterial. Detta gäller också byggande av flera småhus inom ett fastighetsbolag. I småhusområden styrs i detaljplanen anpassning av byggnaderna till miljön, färgsättning och ibland byggnadsmaterial. Temana för hållbar utveckling noteras i allt högre grad också i planeringen av småhusområden, bland annat i planbestämmelser om byggnadernas riktning, användning av förnybara energiformer och behandling av tomter. Småhus byggs fortfarande huvudsakligen i trä, också i Esbo.

Stadsteknikcentralen bygger årligen cirka 1–4 broar i trä. I år byggs två träbroar i Finno och två i Storåkern.

Trä används också som material i små stålbroars däck. I en broentreprenad för detta år som inleds nu byggs tre stålbalksbroar med däck i trä och på våren färdigställdes ett fågeltorn i Sommaröarna i trä.

Vid byggande i trä måste man ta hänsyn till rötsvamp, som de nuvarande impregneringsmedlen inte skyddar mot. Röttsvampen förkortar träbroarnas livscykel väsentligt. Esbo stad har bytt ut två trädäck på grund av rötsvamp. Man vet om tre andra broar som kräver motsvarande åtgärder. I två stålbalksbroar som byggs i år testas man att bygga däck i ättiksimpregnerat trä, Accoya®.

På grund av rötsvampen är viljan att bygga broar helt i trä något begränsad. Förhoppningsvis kommer man att hitta en lösning på rötningsproblemet. Stadsteknikcentralen finansierar ett lärdomsprov i vilket man undersöker en brotyp där det på träbalkar byggs ett däck av betongelement.

I övrigt byggs det ganska litet infrastruktur i trä.

Affärsverket Esbo lokaler väljer materialen som används i byggnader för stadens verksamhet på grundval av byggnadens användningsändamål och ur livscykelperspektiv. Byggmaterialen väljs med tanke på ändamålsenlighet, men också med hänsyn till marknadsläget och tillbudsstämning. Trä används när det är ändamålsenligt, förmånligt och leveranssäkert. För de allra viktigaste byggnaderna görs en optimering av olika mål. Man ser då på energieffektivitet, investeringskostnader, livscykelkostnader och projektets klimatavtryck. Utgångspunkten vid tekniska lösningar är att stödja stadens mål att Esbo ska bli klimatneutralt till 2030.

Esbo lokaler har genomfört otaliga träbyggnadsprojekt, sammanlagt nästan 20 000 m² totalarea under de senaste åren. Största delen av dessa har varit flyttbara byggnader för daghem och skolor. I synnerhet kan nämnas en permanent byggnad för Karhusuon koulu (första fasen), som byggdes av storelement, Niipperin koulu samt Aarnivalkean koulu av storelement, envar cirka 3 100 m² totalarea. Permanenta byggnader som byggs av trä 2021–2023 är bland andra Metsolan päiväkoti i Hagalund, utbyggnad av Mankkaan päiväkoti och Tiistilän koulu i Mattby. I de förstnämnda daghemsbyggnaderna består stommen av korslimmade träelement. Fasaderna är i trä bland annat på Haukilahden päiväkoti, skolcentrumet Monikko och Mattby simhall. I Esbobornas hus kommer man att använda trä om det är möjligt och ändamålsenligt.

Esbo lokaler främjar trä när det är ändamålsenligt och förmånligt och anslagen räcker till. När man väljer produkter är det dessutom viktigt att säkerställa tillgång och leveranssäkerhet, eftersom sådana faktorer

inverkar på projektets kostnader och tidtabell. Utifrån denna redogörelse kan man i stället för att göra upp ett särskilt program för att främja byggande i trä nå samma mål genom att utveckla nuvarande förfaranden och genom att delta i och följa utvecklingsarbetet i branschen. Staden arbetar i partnerskap och har kundrelationer med nästan alla stora byggare, som har motsvarande mål som staden i sin verksamhet. Detta samarbete kommer också i fortsättningen att stärkas.

En tidigare motion som gällde användningen av trä var ärende nr 1406/2018, stadsstyrelsen 143 § 16.4.2018.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 10.10.2022 § 301

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula m.fl. 25.10.2021 om ett nytt program för främjande av byggande i trä och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Laiho lämnade understödd av Partanen följande tilläggsförslag: Stadsstyrelsen uppmanar stadsmiljösektorn att i samarbete med programmet Ett hållbart Esbo påskynda åtgärder för att följa följande riktlinje i Berättelsen om Esbo och att därvid betona användningen av trä som byggnadsmaterial: Småhusområden enligt principerna för hållbar utveckling byggs i synnerhet i generalplaneområdet i norra och mellersta Esbo tillsammans med partner. Vi skapar förutsättningar för byggandet av småhusbyar och urbana småhusområden i nya slags samarbetsprojekt. Dessa fungerar också som internationella exempel.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Laihos förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsen:

1

föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på en motion av ledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula m.fl. 25.10.2021 om ett nytt program för främjande av byggande i trä och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

2

uppmanar stadsmiljösektorn att i samarbete med programmet Ett hållbart Esbo påskynda åtgärder för att följa följande riktlinje i Berättelsen om Esbo och att därvid betona användningen av trä som byggnadsmaterial: Småhusområden enligt principerna för hållbar utveckling byggs i synnerhet i generalplaneområdet i norra och mellersta Esbo tillsammans med partner. Vi skapar förutsättningar för byggandet av småhusbyar och urbana småhusområden i nya slags samarbetsprojekt. Dessa fungerar också som internationella exempel.

Beslutshistoria

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på motionen om ett nytt program för främjande av byggande i trä som lämnades av fullmäktigeledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula med flera 25.10.2021 och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Laiho lämnade understödd av Partanen följande tilläggsförslag:

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion uppmanar sektorn att i samarbete med programmet Ett hållbart Esbo påskynda åtgärderna enligt den programplan för utvecklingsprogrammet Ett hållbart Esbo som stadsstyrelsen godkände 11.4.2022, där fjärde programmålet "Esbo är en modellstad för hållbar stadsutveckling" implicerar att staden bör främja träbyggande. Sådana åtgärder bereds av sektorn och av programmet Ett hållbart Esbo. Detta samarbete utökas så att de uppställda målen kan nås och den fortsatta beredningen av åtgärderna behandlas också i ändamålsenliga politiska organ.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Laihos förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion:

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på motionen om ett nytt program för främjande av byggande i trä som lämnades av fullmäktigeledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula med flera 25.10.2021 och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Dessutom uppmanar stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion sektorn att i samarbete med programmet Ett hållbart Esbo påskynda åtgärderna enligt den programplan för utvecklingsprogrammet Ett hållbart Esbo som stadsstyrelsen godkände 11.4.2022, där fjärde programmålet "Esbo är en modellstad för hållbar stadsutveckling" implicerar att staden bör främja träbyggande. Sådana åtgärder bereds av sektorn och av programmet Ett hållbart Esbo. Detta samarbete utökas så att de uppställda målen kan nås och den fortsatta beredningen av åtgärderna behandlas också i ändamålsenliga politiska organ.

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på motionen om ett nytt program för främjande av byggande i trä som lämnades av fullmäktigeledamöterna Meri Löyttyniemi och Markku Markkula med flera 25.10.2021 och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Mia Laiho föreslog understödd av Henna Partanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Laihos förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsens lokal- och bostadssektion:

Ärendet bordlades enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite että Espoossa ryhdytään toimenpiteisiin uuden puurakentamisen edistämishjelmavuosi

För kännedom